

Utbildningsplan

Dnr CF 52-500/2008

Sida 1 (9)

**MASTERPROGRAM I PSYKOLOGI/FOLKHÄLSOVETENSKAP MED
PREVENTIONSINRIKTNING, 120 HÖGSKOLEPOÄNG**

*Master program in Psychology/Public Health Sciences with concentration in
Prevention Research, 120 higher education credits*

Utbildningsprogrammet är inrättat den 9 oktober 2008 av Fakultetsnämnden för humaniora och socialvetenskap och utbildningsplanen är senast fastställd den 29 april 2009.

1 ALLMÄNT

Detta masterprogram skapar grunderna för att förstå och kunna bedriva forskning i psykologi och folkhälsovetenskap, samt ger förutsättningar för utövande av praktiskt förebyggande psykosocialt arbete. Programmet sätter fokus på (i) metateoretiska överväganden, (ii) centrala psykologiska, folkhälsovetenskapliga, medicinska, psykiatriska, sociala, och kriminologiska modeller för att förstå människors utveckling över tid, och (iii) de mätmetoder, designer och analytiska metoder som används i sådan forskning.

Programmet har en inriktning mot intervention och prevention. Den generella frågan som behandlas är vilka väl underbyggda principer, idéer och metoder som kan användas för att förebygga folkhälsoproblem och psykosocial problematik bland barn och ungdomar, och hur man kan premiera en positiv utveckling. De arenor som täcks i programmet är huvudsakligen individen, familjen, skolan och närsamhället.

Utbildningen omfattar 120 högskolepoäng och leder till en masterexamen med psykologi eller folkhälsovetenskap som huvudområde. Efter studier om 60 högskolepoäng kan etappavgång ske med antingen en allmän eller en preventionsinriktad magisterexamen, beroende på den studerandes val av kurser.

2 UTBILDNINGENS MÅL

2.1 Mål för utbildning på avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå skall väsentligen bygga på de kunskaper som studenterna får inom utbildning på grundnivå eller motsvarande kunskaper.

Utbildning på avancerad nivå skall innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och skall, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

(1 kap. 9 § högskolelagen [HL])

2.2 Masterprogram i psykologi/folkhälsovetenskap med preventionsinriktning

Mål (utöver de allmänna målen i 1 kap 9 § HL)

Kunskap och förståelse

För masterexamen skall studenten

- visa kunskap och förståelse inom huvudområdet för utbildningen, inbegripet såväl brett kunnande inom området som väsentligt fördjupade kunskaper inom vissa delar av området samt fördjupad insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, och
- visa fördjupad metodkunskap inom huvudområdet för utbildningen.

Färdighet och förmåga

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att kritiskt och systematiskt integrera kunskap och att analysera, bedöma och hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer även med begränsad information,
- visa förmåga att kritiskt, självständigt och kreativt identifiera och formulera frågeställningar, att planera och med adekvata metoder genomföra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och därigenom bidra till kunskapsutvecklingen samt att utvärdera detta arbete,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt klart redogöra för och diskutera sina slutsatser och den kunskap och de argument som ligger till grund för dessa i dialog med olika grupper, och
- visa sådan färdighet som fordras för att delta i forsknings- och utvecklingsarbete eller för att självständigt arbeta i annan kvalificerad verksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För masterexamen skall studenten

- visa förmåga att inom huvudområdet för utbildningen göra bedömningar med hänsyn till relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter samt visa medvetenhet om etiska aspekter på forsknings- och utvecklingsarbete,

- visa insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människors ansvar för hur den används, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att ta ansvar för sin kunskapsutveckling.

(bilaga 2, högskoleförordningen [HF])

Utöver detta har Örebro universitet som utbildningsmål att den studerande efter avslutad utbildning ska ha uppnått följande för programmet specifika mål:

Kunskap och förståelse

Studenten skall

- visa fördjupade kunskaper om de vetenskapliga metoder, design och analysmetoder som används i beteendevetenskaplig forskning mer generellt och i psykologisk och folkhälsovetenskaplig forskning om prevention (Prevention Science) mer specifikt,
- visa fördjupade kunskaper om unga människors sociala och psykiska anpassning, risker, skyddsfaktorer och friskfaktorer,
- visa fördjupade kunskaper om prevention och intervention som rör barns och ungdomars psykosociala hälsa där familjen, skolan och det omgivande samhället (närsamhället, kvarteret, kommundelen, kommunen, staden) är arenor för det förebyggande arbete, och
- visa god kännedom om metoder som vetenskapligt visat sig ha effekt i förebyggande och hälsofrämjande arbete med familjer, skolan och närsamhället.

Färdighet och förmåga

Studenten skall kunna

- identifiera vilka mätmetoder, design och analysmetoder som passar olika typer av forskningsfrågor när det rör människors hälsa och utveckling över tid,
- självständigt reflektera över barns och ungdomars problemutveckling utifrån ett preventionsperspektiv,
- integrera utvecklingsforskning (Developmental Science) i prevention och intervention, och
- genomföra egna utvärderingar av preventiva program.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Studenten skall kunna

- jämföra och kritiskt förhålla sig till de mest vanligt förekommande preventiva metoder, implementeringar och sätt att utvärdera de psykosociala preventiva program som redovisas i vetenskaplig litteratur,
- utveckla förutsättningar för en yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet och/eller utveckla studenternas möjligheter att självständigt värdera och bedriva forsknings- och utvärderingsarbete, och
- redovisa grunderna i psykologisk forskning generellt och i preventivt arbete i synnerhet; ett kritiskt och kreativt tänkande kring dessa områden; tekniker att kommunicera kunskap och information inom dessa områden; och ett etiskt förhållningssätt.

3 UTBILDNINGEN

3.1 Utbildningens huvudsakliga uppläggning och innehåll

Under utbildningen ska den studerande förvärva de teoretiska och empiriska verktyg som krävs för att bedriva psykologisk och folkhälsovetenskaplig forskning om människors utveckling och hälsa samt preventivt arbete under handledning. Dessa verktyg handlar om alltifrån metateoretiska modeller, beteende- och folkhälsovetenskapliga teorier, vetenskapliga designer och analysmetoder till hur man konkret skriver vetenskapliga rapporter för publicering. Kursen har en orientering mot prevention och intervention. Preventionsdelen är huvudsakligen inriktad på hur man minskar risken för att barn och ungdomar utvecklar psykosociala problem, både externa problembeteenden som exempelvis kriminalitet, droger, våld, och interna problem, som till exempel depression, ätstörningar, självskadebeteenden, och misslyckandeförväntningar.

Masterprogrammet i psykologi/folkhälsovetenskap med preventionsinriktning består av följande kurser: Vetenskapsteori (7,5 hp), Vetenskaplig metodik I (7,5 hp), Vetenskaplig metodik II (7,5 hp), Kvantitativa analysmetoder (7,5 hp), Professionell kommunikation (7,5 hp), Avancerad läskurs (7,5 hp), Utvecklingsvetenskap (7,5 hp), Preventionsvetenskap (15 hp), Implementering (7,5 hp), Utvärdering (15 hp) samt Självständigt uppsatsarbete (30 hp, alt. med allmän inriktning (15 hp) och med inriktning mot prevention (15 hp)).

Möjligheten finns för studerande att avsluta sina studier efter 60 högskolepoäng med en magisterexamen i psykologi/folkhälsovetenskap, antingen med en allmän inriktning eller med en inriktning mot preventionsvetenskap.

I den allmänna inriktningen ingår följande kurser: Vetenskapsteori (7,5 hp), Vetenskaplig metodik I (7,5 hp), Kvantitativa analysmetoder (7,5 hp), Professionell kommunikation (7,5 hp), Avancerad läskurs (7,5 hp), Utvecklingsvetenskap (7,5 hp), samt Självständigt uppsatsarbete med en allmän inriktning (15 hp).

I inriktningen mot preventionsvetenskap ingår följande kurser: Preventionsvetenskap (15 hp), Vetenskaplig metodik I (7,5 hp), Implementering (7,5 hp), Utvärdering (15 hp) samt Självständigt uppsatsarbete med inriktning mot prevention (15 hp).

De kurser som ingår i den allmänna inriktningen respektive inriktningen mot preventionsvetenskap erbjuds samtidigt. Studenterna kan välja att starta masterprogrammet med den ena eller den andra inriktningen.

Programmets samtliga kurser är inom huvudområdet psykologi/folkhälsovetenskap. I inledningen av programmet väljer studenten ett av dessa huvudområden.

3.2 Kurser som ingår i programmet

Vetenskapsteori, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen tar upp äldre och moderna vetenskapsteoretiska riktningar. Den ställer frågor om vad som är vetenskap respektive kunskap. Frågor om realism, relativism,

objektivitet och sanning behandlas, och förklarings- och förståelsebegreppen diskuteras. Kursen ger bekantskap med hur olika typer av förklaringar inom olika vetenskapliga områden förhåller sig de till varandra.

Vetenskaplig metodik I, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Vetenskaplig metodik I innehåller delmomenten mätning, design och univariata kvantitativa analyser. I delmomentet mätning ingår grunderna för mätning, reliabilitet och validitet, grundläggande definitioner av de begrepp som används i mätning, samt valda delar i klassisk testteori. Inom delmomentet design ges en översikt av de olika designer forskare använder inom humaniora, beteende- och sociala vetenskaper. I delmomentet univariata kvantitativa analyser får studenterna lära sig grunderna i statistisk inferens och använda statistikprogram.

Kvantitativa analysmetoder, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen ger en fortsättning av Vetenskaplig metodik I riktad mot variansanalys, inklusive post-hoc och kontrasttestningar, powerberäkning och trendanalys, samt korrelations- och regressionsanalys. Kursen ger en fördjupning i multipel regressionsanalys; integrering av variansanalys och multipel regressionsanalys; pathanalys; samt logistisk regressionanalys. Kursen ger också kunskaper om MANOVA och GLM.

Vetenskaplig metodik II, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen ger de principer som ligger bakom valet att samla in och analysera kvalitativa data. Studenten ska erhålla fördjupade kunskaper om att säkerställa trovärdighet i kvalitativ forskning och ska förstå olika metoder för insamlande och analys med applikationer i psykologisk grundforskning och preventionsforskning. De delmoment som ingår är intervjumetodik och etnografisk metod, samtalsanalys, datainsamling och kvalitativ analys.

Professionell kommunikation, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Studier som betraktas som klassiker inom ett område har ofta en sak gemensamt. De är skrivna på ett klart och direkt sätt. Vetenskapligt skrivande handlar om att kommunicera klart och övertygande och denna förmåga att skriva kan tränas. Denna kurs ger studenten en bred bas av kunskaper och färdigheter som behövs för att kommunicera som en professionell forskare. Studenten lär sig effektiva tekniker för att skriva empiriska artiklar på engelska, ge muntliga presentationer, göra posters, skriva ansökningar om medel och göra sakkunnigbedömningar. Tekniker ges för klar kommunikation, studenten praktiserar och analyserar goda och dåliga exempel på vetenskapligt skrivande, och det egna skrivandet diskuteras och kommenteras av lärare och andra studenter i grupp.

Utvecklingsvetenskap 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Utvecklingsvetenskap handlar om vår förståelse av människors utveckling över livsrytmen från fysiologiska, biologiska, sociala och psykologiska utgångspunkter. Kursen ger utöver den psykologiska inriktningen en alternativ fördjupning inom folkhälsovetenskap med tonvikt på de mekanismer som är involverade i vår förståelse av utveckling, från cell till samhälle. Faktorer som påverkar hälsoutvecklingen nationellt och internationellt behandlas liksom möjligheten att påverka den sociala ojämlikheten i hälsa. Kursen ger förståelse av generella livsprocesser som stabilitet och förändring i livsrytmen; multipla utvecklingsvägar,

ekvi- och multipotentialitet respektive ekvi- och multifinalitet, ekologi och systemteori.

Avancerad läskurs, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen ger studenten möjligheten att göra en grundlig genomgång av litteraturen på ett område som gränsar till hans/hennes självständiga arbete. Kursen ska bidra till att ge studenten en översikt av den mest moderna litteraturen på området. Läskursen redovisas som en reviewstudie.

Preventionsvetenskap, 15 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen ger en bred introduktion till teorier, metoder och forskning inom preventionsvetenskap, en redovisning av preventionsforskningens historia, de begrepp som används och de paradigmer som återfinns på detta område; modern forskning om risker och skyddsfaktorer i utvecklingsförloppet, kopplingen mellan teoretiska modeller inom utvecklingsforskning och applicerad forskning, konceptuella och metodologiska överväganden i praktisk preventionsforskning; samt en översikt av "best practice" för individ-, familje-, skol- och kommunbaserade interventioner.

Implementering, 7,5 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen ger studeranden insikt i programplanering och implementering. Under kursens gång ska den studerande förvärva kunskap om hur preventiva program byggs upp – från teoretiska överväganden till faktisk implementering – och vilka tekniker som kan användas vid implementering. Studenten ska efter kursen kunna förstå och beskriva olika typer av implementeringar, välja en lämplig design för ett program, skriva och presentera en programdesign och tänka kritiskt kring implementering. Studenten ska efter kursen också själv kunna planera en egen preventiv insats, från identifiering och kartläggning, till implementering.

Utvärdering, 15 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen ger en avancerad översikt av programutvärderingar, kopplingen mellan programteori och de specifika komponenterna som ska utvärderas, randomiserade fältexperiment, kvasi-experimentella och andra designar, samt likheter och skillnader mellan "efficiency"- och "efficacy" studier. I momentet ingår en översikt över olika analysmetoder och olika sätt att mäta effektstorlek. Studenten ska efter kursen kunna genomföra egna utvärderingar av preventionsprogram.

Självständigt uppsatsarbete i psykologi/folkhälsovetenskap med preventionsinriktning, 30 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen innefattar dels genomförandet av en självständig forskningsuppgift inom ett avgränsat problemområde inom programmet, dels att i ventileringsseminarium med opposition och inför examinator försvara uppsatsen. Dessutom ingår att agera opponent på annan uppsats.

Självständigt uppsatsarbete med allmän inriktning, 15 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen innefattar dels genomförandet av en självständig forskningsuppgift inom ett avgränsat problemområde med allmän inriktning, dels att i ventileringsseminarium med opposition och inför examinator försvara uppsatsen. Dessutom ingår att agera opponent på annan uppsats.

Självständigt uppsatsarbete med preventionsinriktning, 15 högskolepoäng, avancerad nivå

Kursen innefattar dels genomförandet av en självständig forskningsuppgift inom ett avgränsat problemområde med preventionsinriktning, dels att i ventileringsseminarium med opposition och inför examinator försvara uppsatsen. Dessutom ingår att agera opponenter på annan uppsats.

3.3 Studieförmer

Undervisningen inom de kurser som ingår i programmets allmänna inriktning består av föreläsningar, seminarier, grupp- och egna arbeten som rör kursens olika moment.

Undervisningen inom de kurser som ingår i programmets inriktning mot preventionsvetenskap bedrivs till viss del på distans. Därtill förekommer även kursträffar i samband med seminarier. Distansstudierna kommer att bedrivas i grupper via kommunikationsverktyget BlackBoard.

Undervisningen och studieformerna sätter fokus på kritiskt tänkande, reflektioner och induktivt tänkande, dvs. förmåga att utnyttja teoretiska modeller för att förstå och förklara observerbara utvecklingsförlopp. Under hela utbildningen används biblioteksresurser flitigt. För att utveckla förmågan till kritisk reflektion tränar den studerande på att göra databassökningar av litteratur för att jämföra den allra senaste forskningen på ett område med gängse tolkningar och klassiska studier på området.

För närmare information om studieförmer, se respektive kursplan.

4 INTERNATIONELLT STUDENTUTBYTE

Programmet ger möjlighet till internationellt studentutbyte.

5 BETYG OCH EXAMINATION

Om inte annat är föreskrivet i kursplanen skall, enligt 6 kap.18 § HF, betyg sättas på en genomgången kurs. Betyget skall bestämmas av en av högskolan särskilt utsedd lärare (examinator).

Som betyg skall, enligt 6 kap. 19 § HF, användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd, om inte högskolan föreskriver annat betygssystem.

Rektor har beslutat att alla akademier som har utbytesstudenter studerande vid sin akademi skall rapportera betyg såväl enligt den svenska betygsskalan som ECTS-betygsskala (Rektors beslut nr 26/2002, Dnr 42-2002).

I de fall rektor medgivit avsteg från den tregradiga betygsskalan framgår detta av respektive kursplan.

Obligatoriska moment förekommer i form av seminarier och praktik. För närmare information om kraven på obligatoriska moment och deras omfattning, se respektive kursplan.

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examination.

6 EXAMEN

Magisterexamen (*Degree of Master [One Year] (with a major in Psychology/Public Health Sciences)*)

En magisterexamen uppnås efter att studenten, utöver examen på grundnivå, fullgjort kursfordringar om 60 högskolepoäng, varav

- minst 45 högskolepoäng på avancerad nivå, varav
  - minst 30 högskolepoäng med fördjupning inom ett huvudområde,
  - ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 15 högskolepoäng inom ramen för huvudområdet.

Masterexamen (*Degree of Master [Two Years] (with a major in Psychology/Public Health Sciences)*).

En masterexamen uppnås efter att studenten, utöver examen på grundnivå, fullgjort kursfordringar om 120 högskolepoäng, varav

- minst 90 högskolepoäng på avancerad nivå, varav
  - minst 60 högskolepoäng med fördjupning inom ett huvudområde,
  - ett självständigt arbete (examensarbete) om minst 30 högskolepoäng inom ramen för huvudområdet, alternativt två självständiga arbeten (examensarbete) om vardera 15 högskolepoäng inom ramen för huvudområdet.

Mål, Se punkt 2.2

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för examina.

7 BEHÖRIGHETSVILLKOR

7.1 Behörighetsvillkor vid antagning till programmet

För att vara behörig till programmet krävs att den sökande har en examen på grundnivå som omfattar minst 180 högskolepoäng (grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på avancerad nivå enligt 7 kap 28 § HF), varav minst 90 högskolepoäng med successiv fördjupning inom något av huvudområdena psykologi, folkhälsovetenskap, omvårdnadsvetenskap, handikappvetenskap, socialt arbete, statskunskap, sociologi, pedagogik, specialpedagogik, eller företagsekonomi, eller motsvarande utländsk examen (särskild behörighet för tillträde till utbildning på avancerad nivå med stöd av 7 kap. 31 § HF).

För ytterligare information, se Antagningsordning.

7.2 Behörighetsvillkor vid antagning till kurser inom programmet

För att bli antagen till kurser inom programmet krävs att den studerande har den särskilda behörighet som föreskrivs. Den särskilda behörigheten framgår av respektive kursplan.

8 URVAL OCH PLATSGARANTI

8.1 Urval till programmet

Antal högskolepoäng tagna senast sista anmälningdag.

8.2 Platsgaranti inom programmet

Studerande har platsgaranti till samtliga kurser inom programmet under förutsättning att kraven för den särskilda behörigheten uppfylls. För särskild behörighet se respektive kursplan.

9 TILLGODORÄKNANDE AV TIDIGARE UTBILDNING

Beslut om tillgodoräknande av kurs i generell examen, om bedömningen sker i samband med begäran om examensbevis och kan betraktas som rutinmässig, fattas av processchefen för Studentservice (se delegationer i utbildningsfrågor).

Beslut om tillgodoräknande i övriga fall fattas av respektive akademichef (se delegationer i utbildningsfrågor).

För ytterligare information, se lokala riktlinjer för tillgodoräknanden.

10 ÖVRIGT

Huvuddelen av kurslitteraturen är på engelska. Gästföreläsningar ges normalt på engelska. Ungefär hälften av undervisningen sker på engelska.

IKRAFTTRÄDANDE- OCH ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER (6 KAP. 17 § HF)

Denna utbildningsplan gäller från och med höstterminen 2009.